

Uczenie maszynowe

„Inteligencja sztuczna vs prawdziwa”

Anna Dawid-Łękowska

28.01.2022

Od zawsze
chcieliśmy
zbudować
maszyny,
które myślą

„Pigmalion”

Jean-Baptiste Regnault
(1786)

Od zawsze
chcieliśmy
zbudować
maszyny,
które myślą

„Pigmalion”

Jean-Baptiste Regnault
(1786)

Początki maszyn uczących

1. Podejście oparte na **kodowaniu wiedzy** w językach formalnych
*szczególnie skuteczne w łańcuchach logicznych
i obliczeniach matematycznych*

Początki maszyn uczących

1. Podejście oparte na **kodowaniu wiedzy** w językach formalnych

- wydłużony pysk
- mniej wyraźne wąsy
  - okrągłe oczy
  - większa masa
  - ...

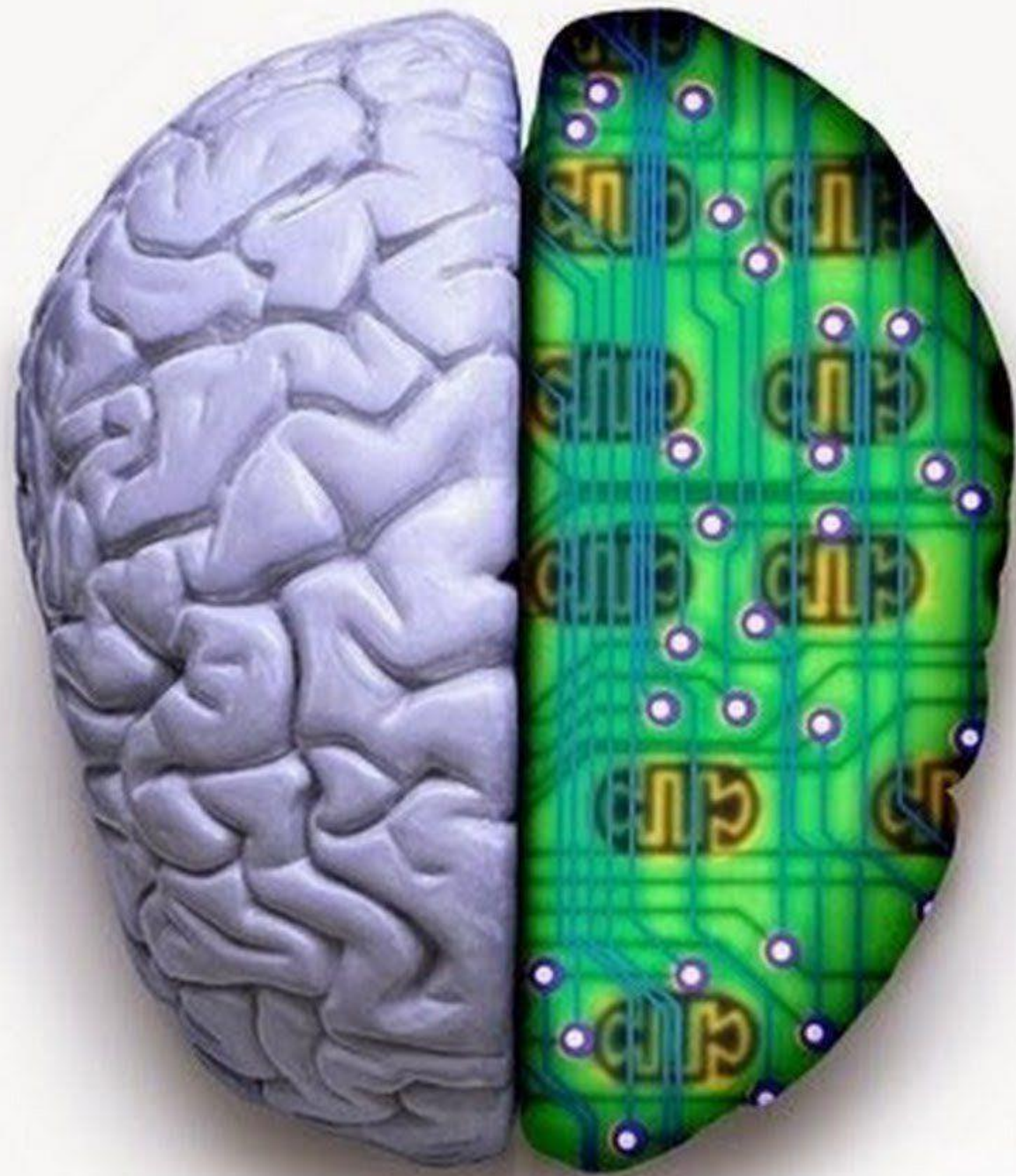
- krótszy pyszczek
- długie wąsy
- migdałowe oczy
- mniejsza masa
- ...

Paradoks Moraveca

„Gdy pojawi się nowa generacja inteligentnych urządzeń, to analitycy giełdowi, inżynierowie i ławnicy sądowi mogą zostać zastąpieni maszynami. Ogrodnicy, recepcjoniści i kucharze są w najbliższych dekadach bezpieczni.”

Steven Pinker

Początki maszyn uczących

1. Podejście oparte na **kodowaniu wiedzy** w językach formalnych
2. Podejście oparte na wyciąganiu **wzorców z danych**

Początki maszyn uczących

1. Podejście oparte na **kodowaniu wiedzy** w językach formalnych
2. Podejście oparte na wyciąganiu **wzorców z danych**

to jest **PIES**

to jest **KOT**

**wymyśl jak je
rozróżnić!**

Czym jest uczenie maszynowe? (ML)

- Rozwiązują problemy **bez zaprogramowania** jak *dokładnie* ten problem rozwiązać
- Ich skuteczność **rośnie wraz z dostępem do danych** („nauka przez doświadczenie”)

Typy uczenia maszynowego

Z nadzorem – maszyna uczy się na parach wejście-wyjście

Bez nadzoru – maszyna grupuje i analizuje jedynie dane wejściowe

Ze wzmocnieniem – maszyna uczy się przez reakcje na środowisko

Nadzorowane uczenie maszynowe

1

Trening maszyny

Wejście-wyjście:
dane-etykiety

 jabłko banan

Trening: minimalizacja
błędu przez zmiany w

decyzja: banan błąd ↑
decyzja: jabłko błąd ↓

Parametry w które
minimalizują błąd =
gotowa maszyna

decyzja: banan
decyzja: jabłko

2

Testowanie maszyny

Wejście: nowa dana

Analiza danej przez
maszynę

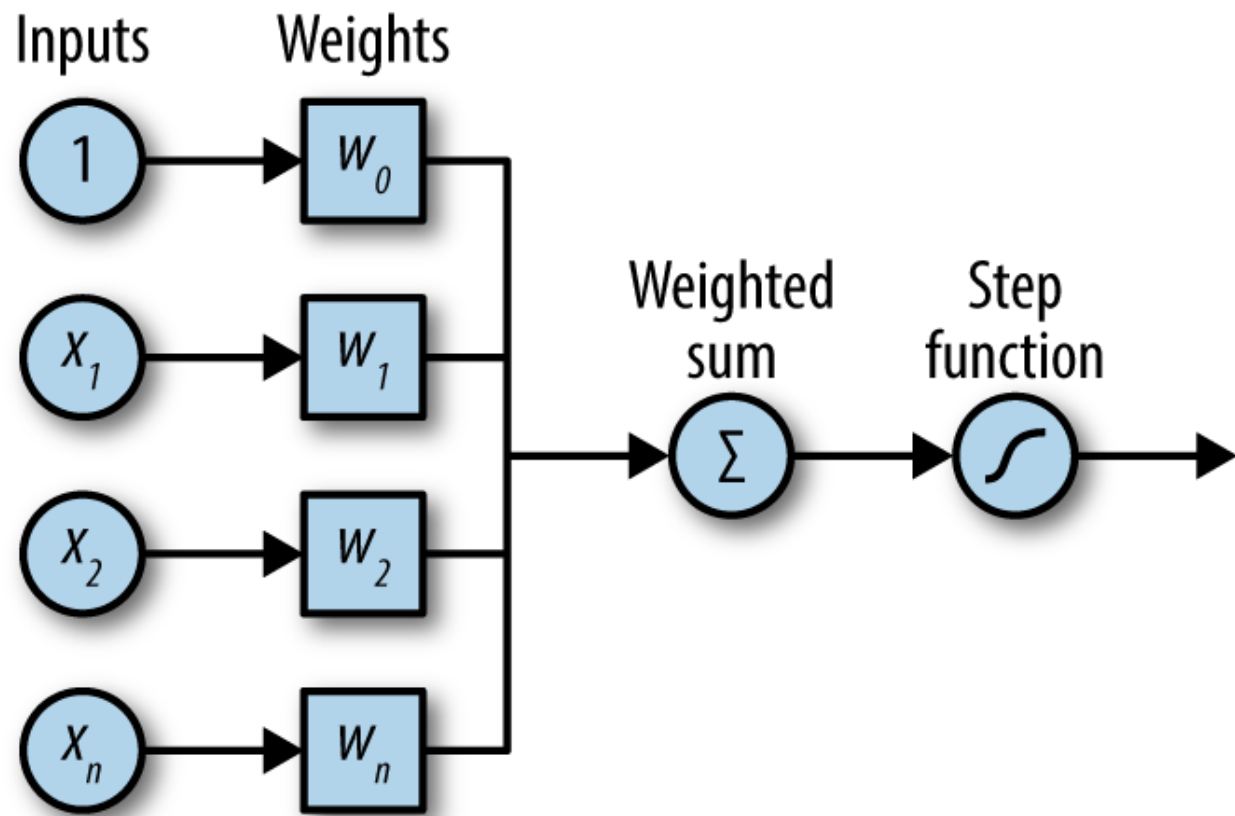
Maszyna(w^*)

Decyzja maszyny:
etykieta

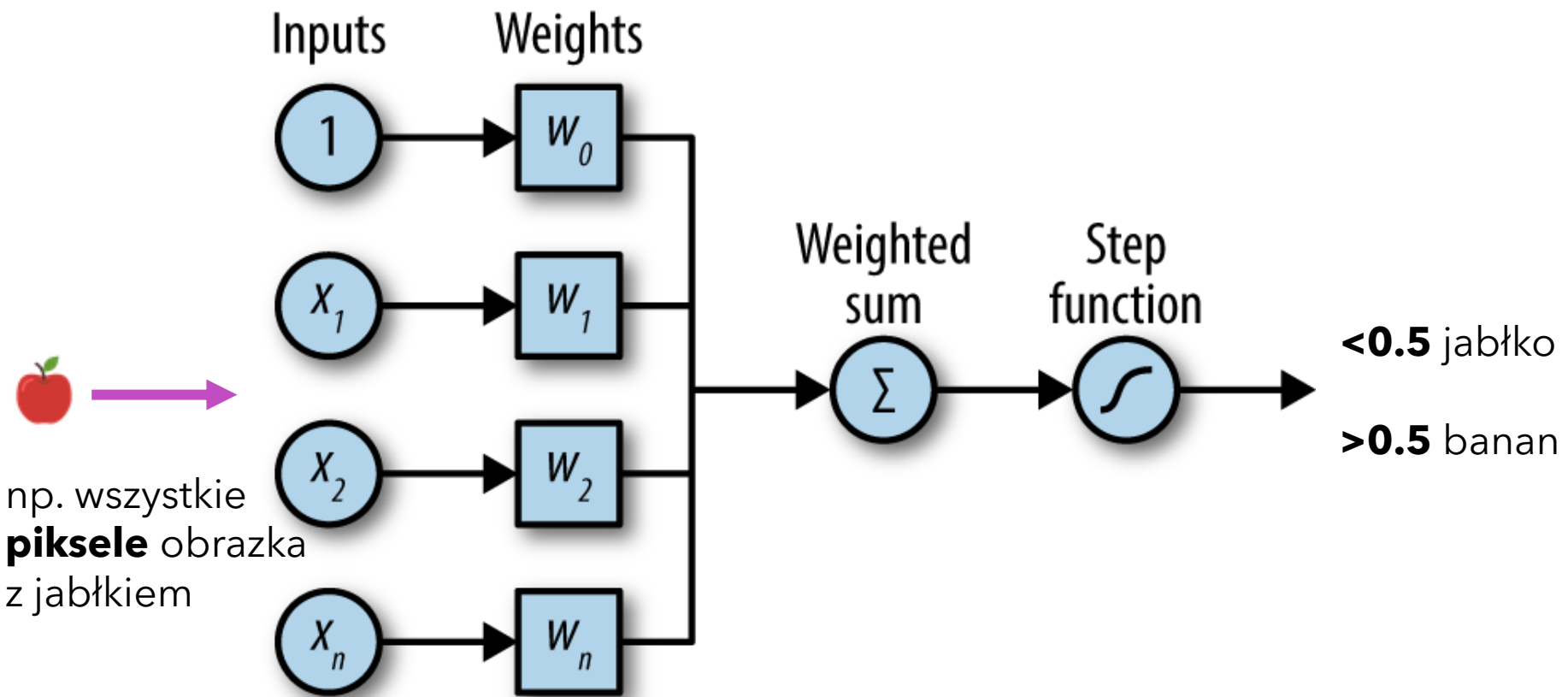
banan
pewność: 80%

Sztuczny neuron

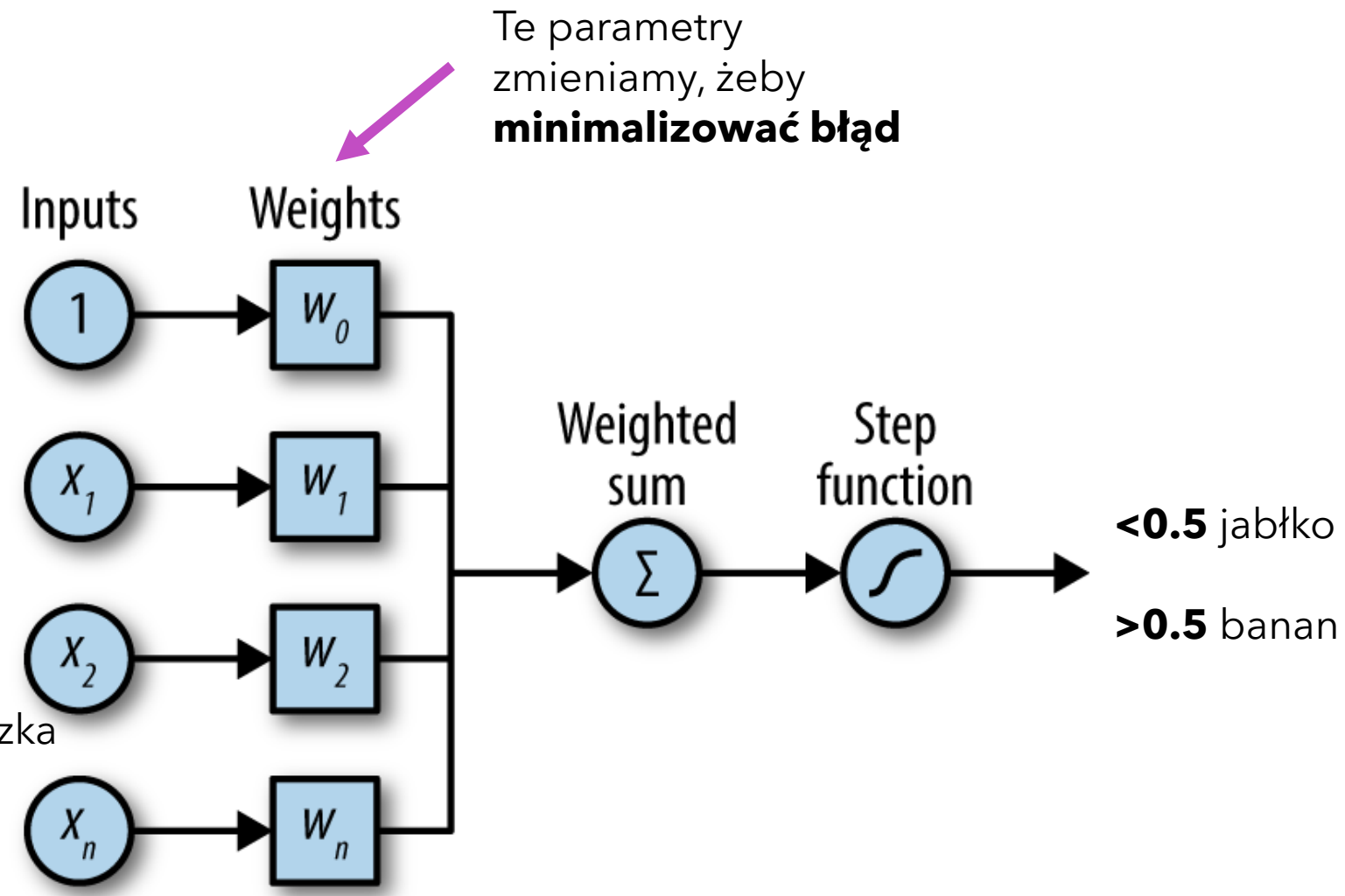
Sztuczny neuron

Sztuczny neuron

np. wszystkie **piksele** obrazka z jabłkiem

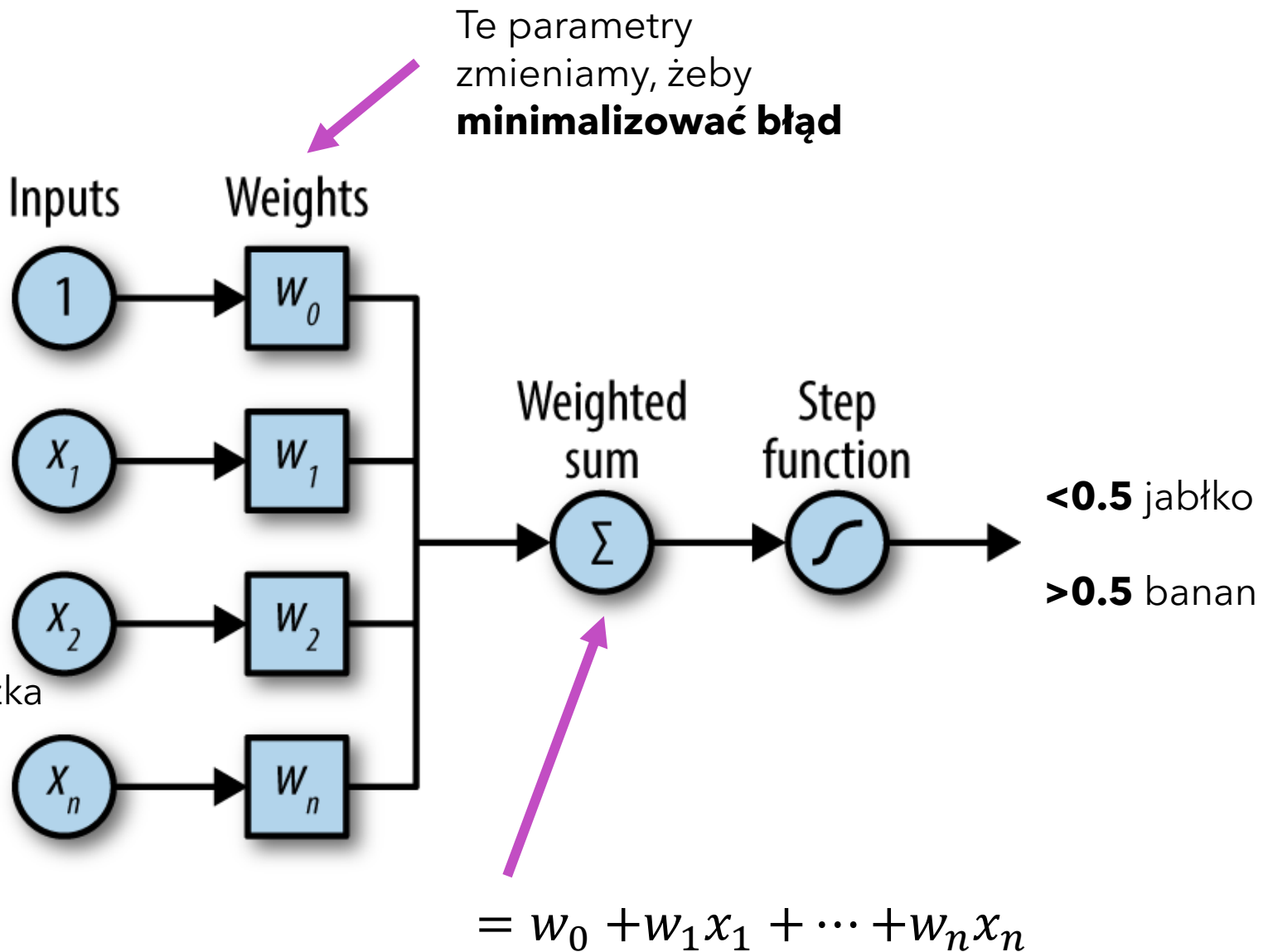

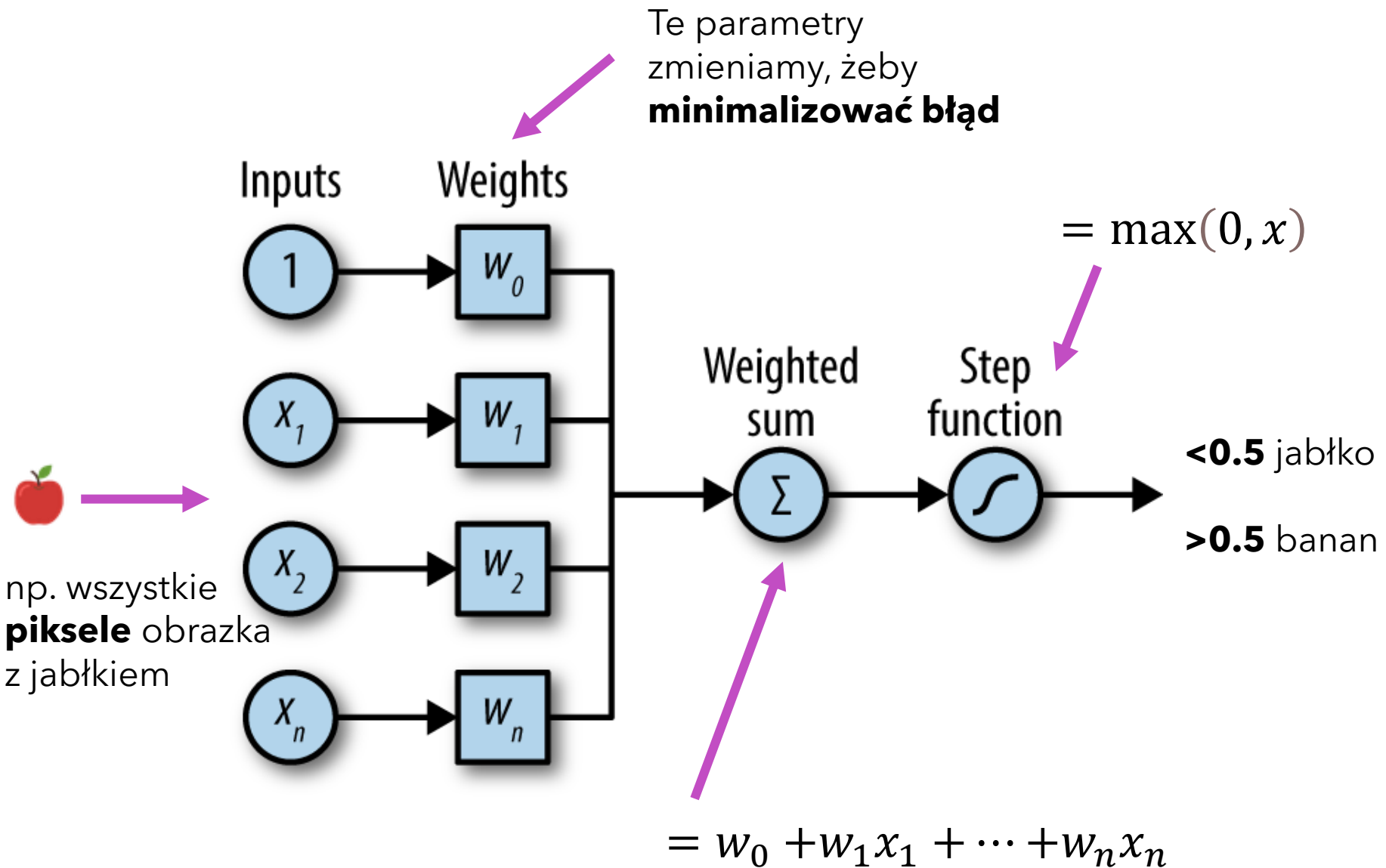
Sztuczny neuron

np. wszystkie **piksele** obrazka z jabłkiem

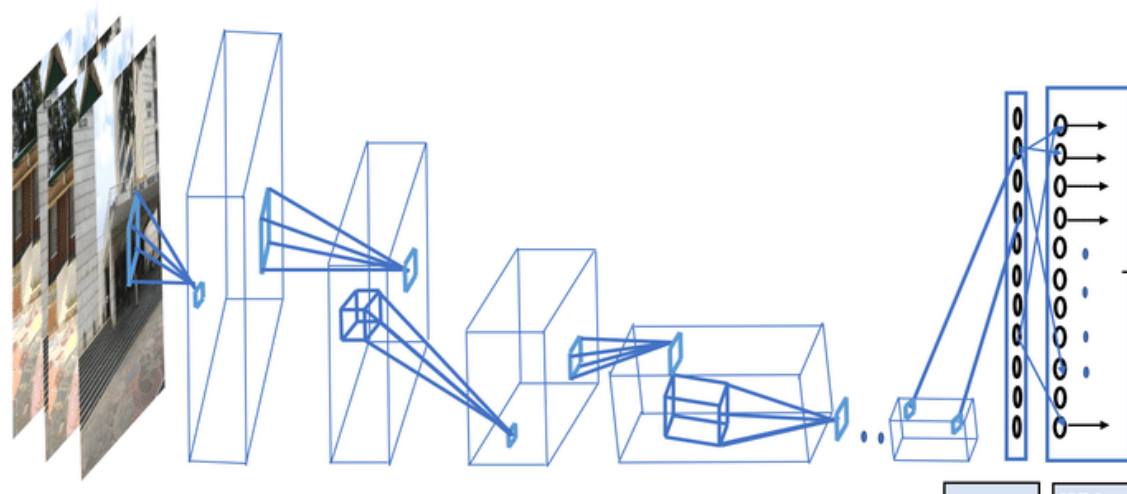
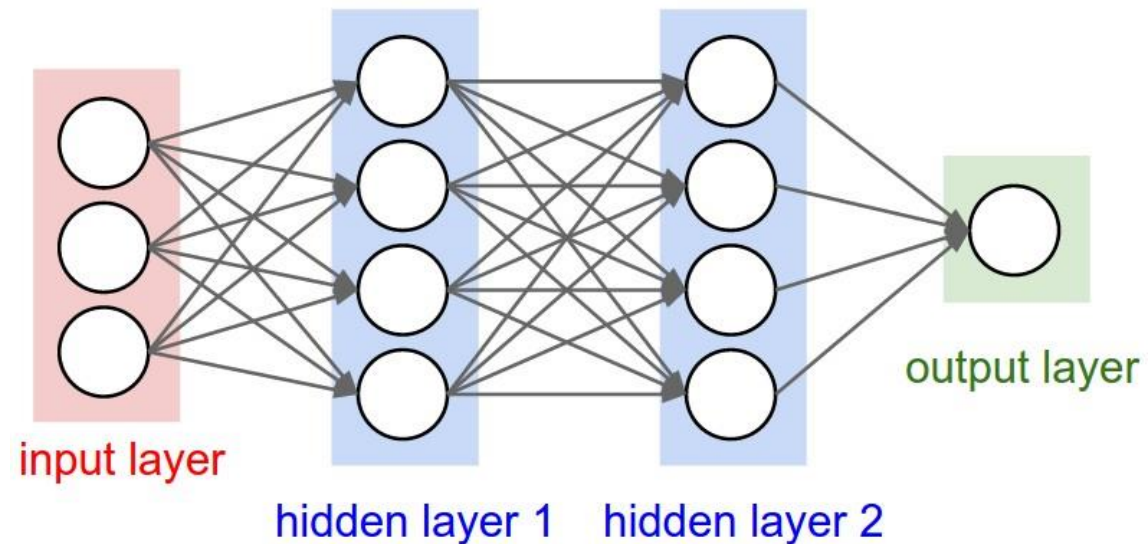

Sztuczny neuron

Neurony
można
łączyć w
warstwy

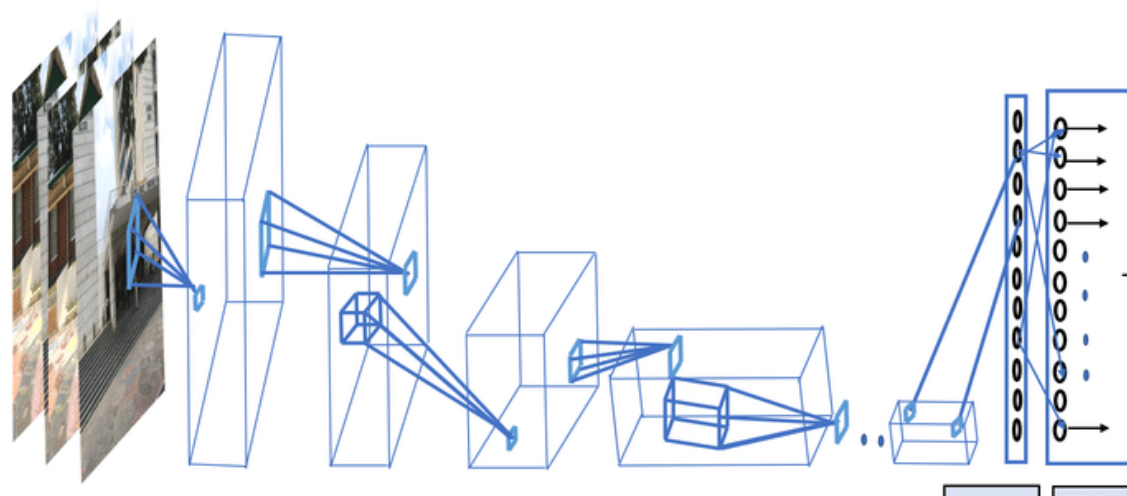
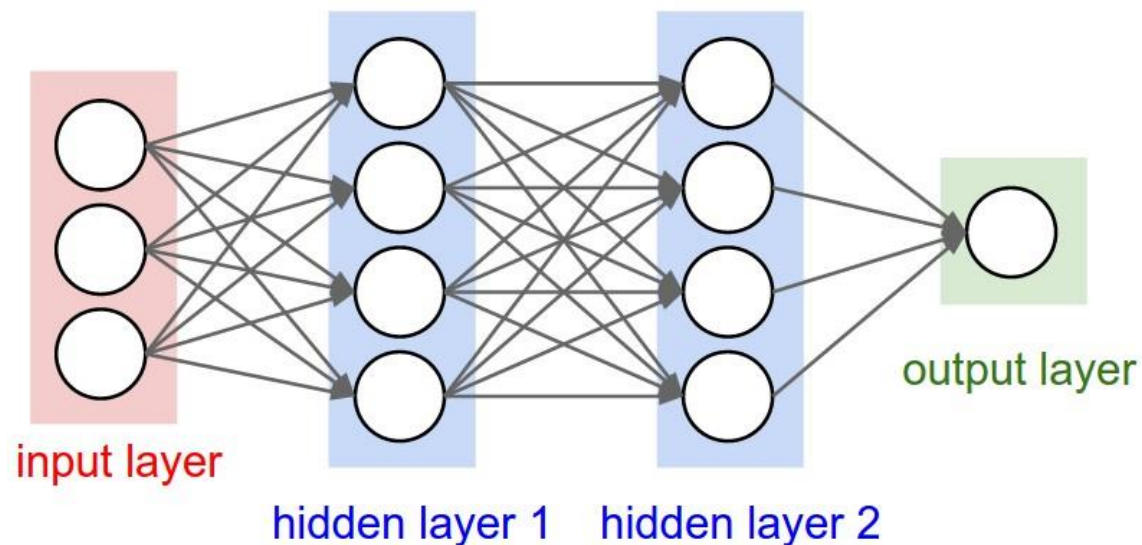
*głębokie
uczenie
maszynowe*

Neurony
można
łączyć w
warstwy

głębokie
uczenie
maszynowe

**Głębokie sieci
neuronowe
budują
bardziej złożone
koncepty
z prostszych**

ML jest wokół nas!

Rozpoznawanie obrazków

Przewidywanie pogody

Diagnoza medyczna

Wyszukiwarka Google'a

SI pokonuje mistrzów w gry

'AI IS THE NEW ELECTRICITY'

“Just as electricity transformed almost everything 100 years ago, today I actually have a hard time thinking of an industry that I don’t think AI will transform in the next several years.”

Andrew Ng

Former chief scientist at Baidu, Co-founder at Coursera

The image features a dense, intricate network of glowing blue lines and nodes, resembling a data network or a complex system. The lines are of varying thickness and brightness, with some nodes appearing as bright white or yellow spheres. The background is a dark, blurred cityscape at night, with lights from buildings and streets visible. The overall color palette is dominated by deep blues and blacks, with the glowing elements providing a stark contrast.

Wszystko
dobrze?

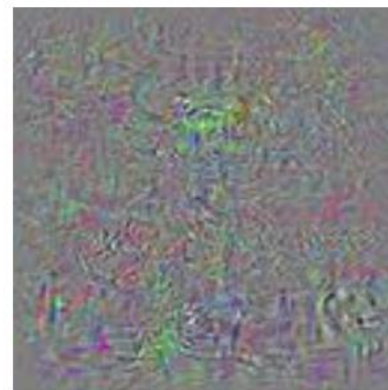

Co widzą ludzie:

autobus szkolny

+

szum

(przeskalowany dla wizualizacji)

=

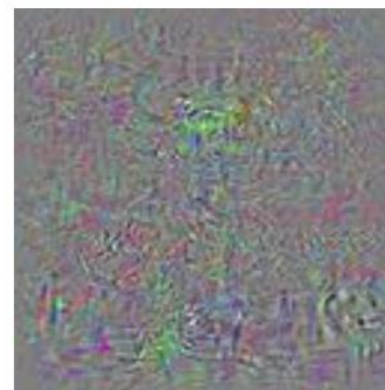
autobus szkolny

Co widzą (niektóre)
maszyny:

autobus szkolny

+

szum

(przeskalowany dla wizualizacji)

=

struś

Co widzą ludzie:

autobus szkolny

Co widzą (niektóre)
maszyny:

autobus szkolny

szum
(przeskalowany dla wizualizacji)

struś

Co widzą ludzie:

autobus szkolny

Co widzą (niektóre)
maszyny:

autobus szkolny

szum
(przeskalowany dla wizualizacji)

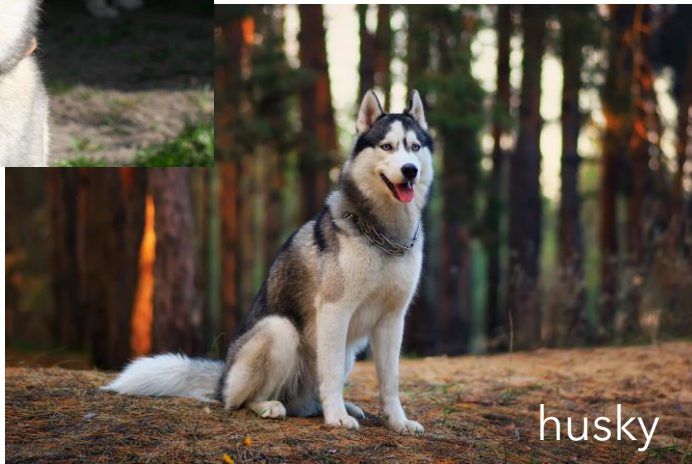

struś

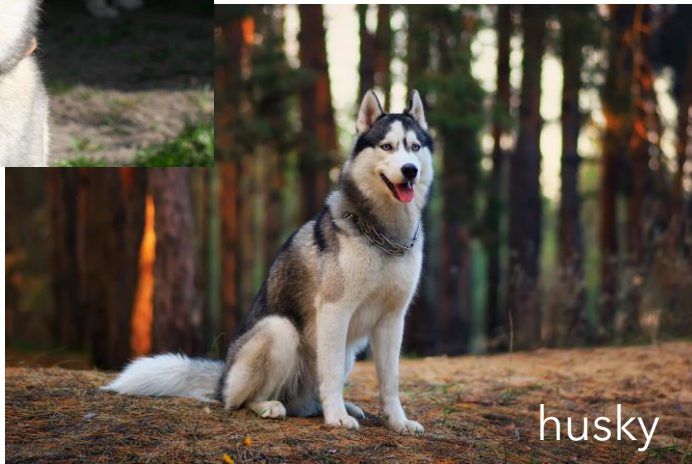
Klasyfikator husky vs wilk

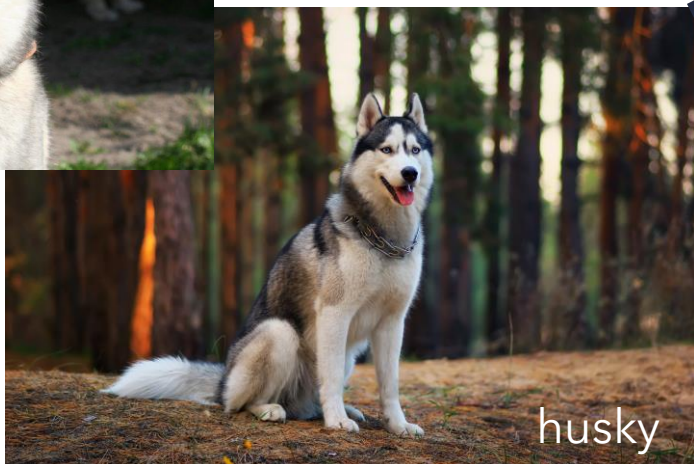
Klasyfikator nauczył się
tła...

Klasyfikator nauczy się
na
**Może uczyć się
nieistotnych
korelacji!**

SI Amazona odziedziczyła uprzedzenia z historycznych decyzji rekrutacyjnych

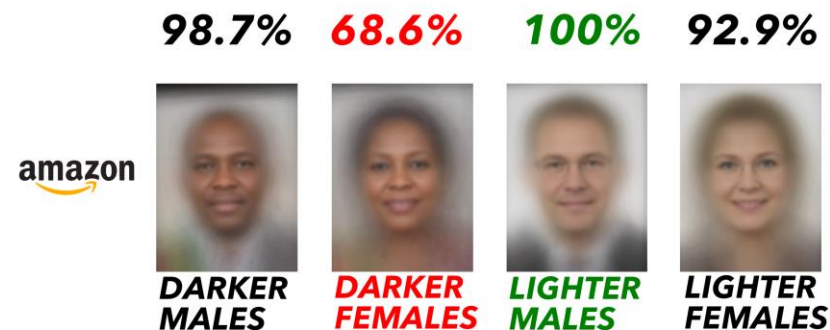
<https://www.reuters.com/article/us-amazon-com-jobs-automation-insight/amazon-scrap-secret-ai-recruiting-tool-that-showed-bias-against-women-idUSKCN1MK08G>

TayTweets, chatbot Microsoftu uczony na danych z Twittera stał się rasistą

<https://towardsdatascience.com/biases-in-machine-learning-61186da78591>

Amazon Rekognition gorzej rozpoznaje kobiety i osoby o ciemniejszej skórze

<https://medium.com/@Joy.Buolamwini/response-racial-and-gender-bias-in-amazon-rekognition-commercial-ai-system-for-analyzing-faces-a289222eeced>

SI Amazona odziedziczyła uprzedzenia z historycznych decyzji rekrutacyjnych

<https://www.reuters.com/article/us-amazon-com-jobs-automation-insight/amazon-scrap-secret-ai-recruiting-tool-that-showed-bias-against-women-idUSKCN1MK08G>

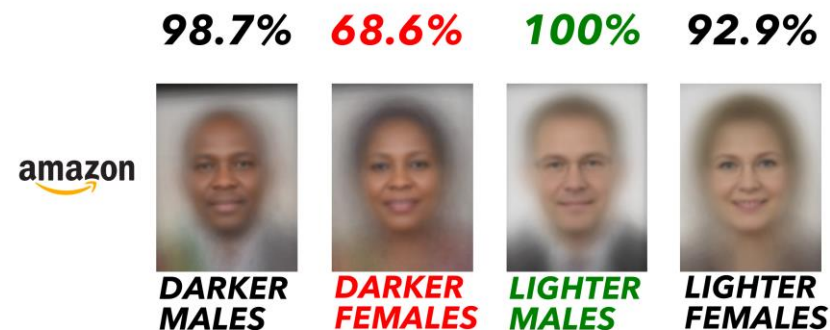
TayTweets, chatbot Microsoftu uczony na danych z Twittera stał się rasistą

<https://towardsdatascience.com/biases-in-machine-learning-61186da78591>

Niesprawiedliwa!

Amazon Rekognition gorzej rozpoznaje kobiety i osoby o ciemniejszej skórze

<https://medium.com/@Joy.Buolamwini/response-racial-and-gender-bias-in-amazon-rekognition-commercial-ai-system-for-analyzing-faces-a289222eeced>

*Ludzie martwią się, że komputery
staną się zbyt inteligentne
i przejmą władzę nad światem,
ale prawdziwym problemem jest
to, że są zbyt głupie
i już przejęły władzę nad światem.*

Pedro Domingos
„The Master Algorithm”

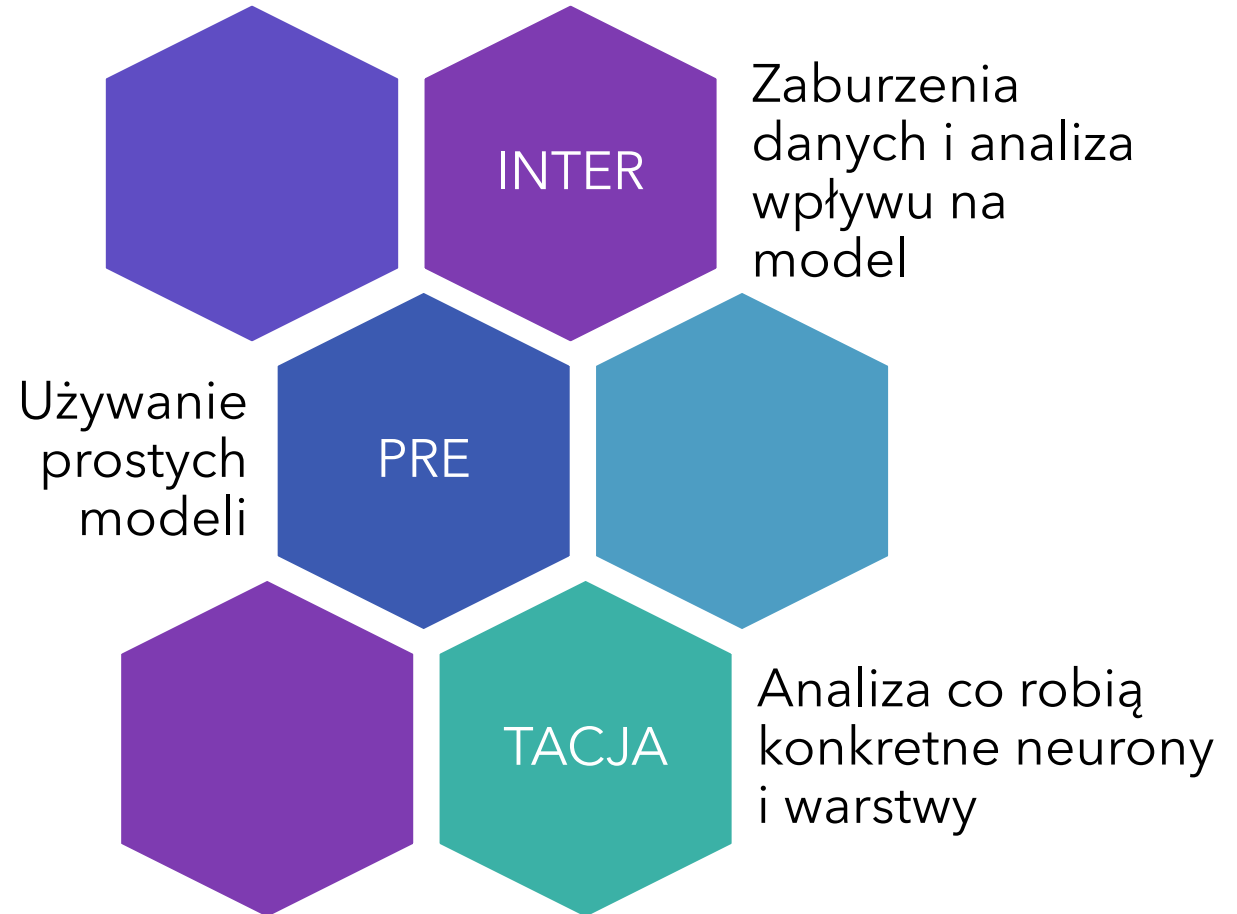
Wszystko
dobrze?

Nie.

Potrzebujemy
interpretowalności.

Sposoby interpretacji

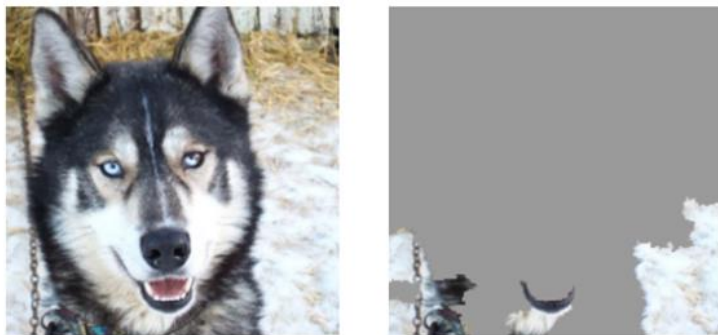

„... tnących drzewo?”

„Czemu myślę, że ten obrazek przedstawia wilka?”

„Czemu myślę, że ten obrazek przedstawia ludzi myjących zęby?”

Dzięki za uwagę!

